

Verhelsten uit Tielt emigreerden in de jaren twintig naar Detroit, Michigan

<i>Ten geleide</i>	2
<i>Emiel Verhelst: wat voorafging</i>	2
<i>Het verhaal van Emiel Verhelst</i>	2
De voorbereiding	2
Emiel's emigratie	3
Immigratierecord van Emiel	5
Van Wallaceburg naar Detroit?	8
Verblijf van Emiel in Detroit	8
Huwelijk met Emilie Charlotte Blomme (1930)	9
Terugkeer naar België van Emiel Verhelst	11
Na terugkeer: huwelijk met Maria Cleppe (1934)	11
<i>Emigratie van André Verhelst</i>	13
Immigratie gegevens van André Verhelst	15
<i>Genealogie van Emiel Verhelst</i>	15
<i>Appendix</i>	16
Het stoomschip "Minnedosa" van de Canadian Pacific	16
De Canadian Pacific line	16
Het stoomschip "Laurentic 2" van de White Star Line	18
De White Star Line	18
Detroit "Border Crossings Identification Cards" uit de jaren 1940	19
Wie is Jules Wijckhuis?	22
Emiel Verhelst in de volkstelling van 1930	23
<i>Dankwoord</i>	24
<i>Bronnen</i>	25

Illustraties

<i>illustratie 1: Canadees Immigratie record van Emiel Verhelst (1924) -overzicht</i>	5
<i>illustratie 2: Immigratie Emiel , deel 1, hoofding</i>	6
<i>illustratie 3: Immigratie Emiel , deel 2 (vragen 2-7)</i>	6
<i>illustratie 4: Immigratie Emiel , deel 3 (vragen 8-12)</i>	6
<i>illustratie 5: Immigratie Emiel , deel 4 (vragen 13-14)</i>	7
<i>illustratie 6: Immigratie Emiel , deel 5 (vragen 16-17)</i>	7
<i>illustratie 7: Immigratie Emiel , deel 6 (slot)</i>	7
<i>illustratie 8: Ligging van Wallaceburg, Canada tov Detroit, Michigan, USA</i>	8
<i>illustratie 9: Emiel Verhelst in de Detroit Polk's directory van 1929 als "carpenter"</i> ..	9
<i>illustratie 10: Weduwe Charlotte Beels in de Detroit Polk's directory van 1929</i>	9
<i>illustratie 11: Wel en wee van Emilie Charlotte Blomme</i>	9
<i>illustratie 12: Huwelijk Emiel Verhelst en Emilie Charlotte Beels-Blomme (1930)</i> ..	10
<i>illustratie 13: Overlijdensbericht Charlotte Beels (1962)</i>	11
<i>illustratie 14: Emiel's handel en wandel na zijn terugkeer uit de US(1934-1948)</i> ...	11
<i>illustratie 15: Emiel Verhelst tijdens zijn verblijf in de USA</i>	12
<i>illustratie 16: Bidprentje Emiel Verhelst (1948)</i>	12
<i>illustratie 17: André Verhelst: diploma-uitreiking als beenhouwer in Gent (±1927)</i> 13	
<i>illustratie 18: Emiel en André Verhelst voor hun pension in Detroit (1928)</i>	13
<i>illustratie 19: André Verhelst met zussen en schoonbroer in Zaventem (+/- 1973)</i> 14	
<i>illustratie 20: Bidprentje Andre(w) Verhelst (1985)</i>	14
<i>illustratie 21: Canadees Immigration record van André Verhelst (1928)</i>	15
<i>illustratie 22: de "Minnedosa", waarmee Emiel in 1924 emigreerde</i>	16

<i>illustratie 23: logo Canadian Pacific</i>	16
<i>illustratie 24: overzichtskaart Canada</i>	17
<i>illustratie 25: de Laurentic 2, waarmee André Verhelst in 1928 emigreerde</i>	18
<i>illustratie 26: logo White Star Line</i>	18
<i>illustratie 27: Andrew Verhelst, Border Crossing Identification Card 1945</i>	19
<i>illustratie 28: Ann Verhelst, Border Crossing Identification Card 1947</i>	20
<i>illustratie 29: Andrew Verhelst, Border Crossing Identification Card 1948</i>	21
<i>illustratie 30: Jules Wyckhuys, Border Crossing Identification Card 1945</i>	22
<i>illustratie 31: Emiel (Ameal) Verhelst in de Amerikaanse volkstelling van 1930</i>	23

Ten geleide

Enkele jaren geleden vertelden we hier het verhaal van *Henri Verhelst en Mathilde Braet*, mijn grootouders, ter gelegenheid van het feit dat ze honderd jaar geleden getrouwd waren. Zijdelings zegden we ook iets over de broers en zussen van Henri, die eveneens in de buurt woonden.

Het emigrantenverhaal van “nonkel Emiel”, een “tijdelijke” emigrant, intrigeerde mij ten zeerste. Ik heb het voor het eerst ten volle gehoord van een nicht van mijn vader, Bertha Verhelst, op 2 november 1994, toen ze mij enthousiast vertelde over het wel en wee van de familie Verhelst. Twee weken later is ze heengegaan, alsof ze haar geestelijk testament had opgesteld....

Het heeft wel heel wat moeite gekost, maar nu hebben we een zicht op deze emigratie.

Emiel Verhelst: wat voorafging

Emiel Verhelst was geboren te Schuyverskapelle op 22 februari 1880 als vijfde kind van **Bruno Verhelst** – kantonier van Bruggen en Wegen- en **Sophia Lambert**. Toen hij het levenslicht zag, waren er al **Henri, Adiel, Victorine en Emmerance**. Na hem zal het gezin nog een zesde kind krijgen, **Emilie**.

In 1894 gaat hun moeder heen, hij is amper 14 jaar. Elf jaar later, op 4 mei 1905 treedt hij in het huwelijk met Elodie Vandermeeren (1883-1921). Het gezin kreeg 5 kinderen: **André, Adrienne, Antoinette, Gabrielle en Albert**.

Het verhaal van Emiel Verhelst

De voorbereiding

Emiel Verhelst was een *meubelmaker verkoper* in de Hoogstraat 40 in Tielt. Nadat zijn vrouw overleed in 1921, kon hij zijn draai niet meer vinden. Hij besliste om te emigreren naar de USA, terwijl zijn vijf kinderen in België bleven. Wellicht wilde hij in de USA een nieuw leven voorbereiden, en hen later laten overkomen.

Volgens de overlevering waren zijn kinderen gedurende het schooljaar op “pensionaat”, doch gedurende de grote vakantie verbleven ze bij zijn broer Adiel Verhelst, die rijkswachter was¹. Aldus groeiden die kinderen op met de kinderen van Adiel. Die familie woonde in het Gentse.

¹ info van Bertha Verhelst, dochter van Adiel

Uit het bevolkingsregister van Tielt, vinden we volgende informatie².

- **Emiel Verhelst**: winkelier in meubelen, Hoogstraat 40-42 te Tielt vertrekt naar Amerika in januari 1924. (Bevolking Register 11, p. 100). Adres: **4686 Benitian Avenue, Detroit-Michigan**. Zijn kleinzoon Roger A. Verhelst geeft **4686 Beaconsfield St, Detroit, MI** op. Het huisnummer is identiek, wellicht is de straat gewoon van naam veranderd.³

Ook zijn kinderen verhuizen uit Tielt in die periode:

- **André Verhelst** (° Tielt 22 mei 1907) vertrekt naar Gent, Koestraat 20, aangifte van vertrek: 2 sept., schrapping: 17 sept. 1923. Vermoedelijk gaat hij daar studeren voor beenhouwer.
- **Adrienne** (° Tielt 20.5.1908), **Antoinette** (° Tielt 7 aug. 1909) en **Maria Gabrielle** (° Tielt 25.5.1912) naar De Pinte, Florastraat 3 op 3 jan. 1924. Maria Gabrielle is terug van Gent op 20 april 1926 en gaat terug naar Gent, Geldmuntstraat 12 op 12 mei 1928.
- **Albert Verhelst**: ° Tielt 25.4.1920: ook naar De Pinte, Florastraat 3 op 3 jan. 1924; terug van Gent op 2 april 1926: woont dan: Kortrijkstraat 129 te Tielt;+ Oostende 14 maart 1934.

Vermoedelijk is het adres in De Pinte het adres van “nonkel Adiel”. Dit hebben we spijtig genoeg niet kunnen verifiëren.

Emiel's emigratie

Emiel ging naar Detroit, in de staat Michigan, waar veel Belgen woonden, en werkten. Hij huurde in Detroit een kamer in een pension, dat volgens zijn kleinzoon Roger A. Verhelst uitgebaat werd door een *mevrouw Van den Eynde*. Via een soort ‘gouden gids’ van 1929⁴ hebben we uitgevist dat de eigenaar van dat adres een zekere **Adiel en Marion Van Dorpe** waren. Was die Van den Eynde wellicht een volgende eigenaar?

Volgens de volkstelling van 1930 zien we naast de genoemde Van Dorpe's twee pensiongasten, **Emiel Verhelst**⁵, een “*carpenter*” en **Gustaaf Spriet**, een “*brick layer*”. Twee gasten? Dan is pension misschien een wat groot woord.

Van Dorpe – een naam die net als Van den Eynde wel Vlaams klinkt – was trouwens “*cementworker*”, wellicht verhuurden ze in de tijd van de “*grote depressie*” enkele kamers aan landgenoten om de kosten te dekken. Ze hadden alle drie een job in de bouwsector, het zou me niet verwonderen moesten ze samengewerkt hebben.

Via dat pension was hij in contact met Belgische en Nederlandse emigranten. Zo ondermeer met een Nederlandse familie **Jansen**. Eén van die mensen, Adriaan Jansen, die toen ongeveer 10 jaar was (*geboren 1919, en die nu-2007- nog leeft*), herinnert zich dat de taal van Emiel voor hem onverstaanbaar was, maar niet voor

---

² Met dank aan Lucien Ailliet

³ En deze straat kan men lokaliseren in databases zoals “google earth” en “google maps” op het internet.

⁴ De Polk directory van Detroit van 1929, Online te raadplegen op de website van de universiteit van Michigan.

⁵ Emiel's naam was in de volkstelling van 1930 fonetisch als “Ameal” geschreven!

de volwassenen. Waarschijnlijk praatte Emiel het West-Vlaamse dialect, terwijl de anderen “Hollands” praatten.

Terwijl Detroit een grote aantrekkingspool is geweest voor **Belgen** (cfr “*de Gazette van Detroit*”), is de ganse staat Michigan het toevluchtsoord voor **uitgeweken Nederlanders**. Daar kan je in de US bloembollen kopen, Delfts porselein, kleine windmolens enzovoort. De Amerikanen maken grapjes over de mensen van de staat Michigan, als zouden het zuinige mensen zijn. De Nederlanders hebben blijkbaar hun, *op vooroordeel gebaseerde*, reputatie mee geëxporteerd!

Ik heb er lang over gedaan om uit te vissen hoe Emiel in Detroit geraakt was. Een voor de hand liggende methode was dat hij vanuit Antwerpen naar New York zou gevaren zijn, met bijvoorbeeld de befaamde *Red Star Line*, en dat hij daar zou terug te vinden zijn op **Ellis Island**. Ellis Island is een klein eiland juist naast “Liberty Island” voor New York, waar tussen 1892 en 1924 alle immigranten derde klas passeerden. Men heeft nu een database online die vrij toegankelijk is via internet, met de namen van de miljoenen immigranten die daar gepasseerd zijn. Men vindt daar heel veel Verhelsten, maar *geen* Emiel Verhelst!

Via via kon ik iemand vragen in de US om de grootste genealogische database (ancestry.com) de “immigration records” eens na te zien op Emiel Verhelst⁶, en na te gaan of Emiel eventueel via een andere haven in de USA was binnengekomen. Echter geen spoor van Emiel te vinden!

Toen kreeg ik het idee om eens na te zien of Emiel misschien via Canada was gekomen. Op een Canadese website vond ik een verwijzing naar een reeks microfilms, die de “immigration records” hadden van alle passagiers, die tussen 1919 en 1924 Canada waren binnengekomen. Deze films waren ofwel te raadplegen in “**the National Archive**” in Ottawa, Canada (*helaas een beetje uit de buurt*), ofwel bij de Mormonen.

De website van de Mormonen (LDS) vertelde me dat er een “Family History Center” was in Antwerpen, dat is in de buurt waar ik woon. Ik bestelde via dit centrum een microfilm met alle namen tussen “*Vaughan Nellie, to Vidler William Thomas*” van de Canadese immigranten tussen 1919 en 1924.

De huurprijs van 4,95 € leek me eerder symbolisch, de film moest overkomen vanuit *Salt Lake City, Utah, USA*, en het duurde zes lange weken voor ik hem kon inzien in het *Family History Center* in Antwerpen.

Blijkbaar had men de “fichen” van de immigranten uit die periode alfabetisch gesorteerd. Diegene die deze sortering had uitgevoerd alvorens ze te microfilmen, kende zijn alfabet niet zo heel goed, want de sortering klopte niet erg, buiten het feit dat alle familienamen met een V begonnen.

Maar opeens had ik een **Verhelst Emiel**, *geboren in Schuyverskapelle, Belgium*. Eindelijk had ik hem gevonden! Zie *illustratie 1* (detailzicht en uitleg in de volgende illustraties)

---

⁶ via onder genealogen gekende database van Ancestry.com, met dank aan Jack Stevens

Immigratierecord van Emiel

FORM 30A (ORIGINAL) 02 Jan 16 1924

Intend routing *St. P. R.* Class *third* Date of sailing *Jan 16*
to *Hallaburg*

STATE NAME OF RAILWAY

DECLARATION OF PASSENGER TO CANADA.

1. NAME **VERHELST EMIEL** Age *43*
(PRINT IN BLOCK LETTERS, FAMILY NAME FIRST)

2. Sex *Male* Are you married, single, widowed or divorced? *widowed*
If married, are you accompanied by husband or wife? If so, give name of husband or wife *no*

3. Present occupation *carpenter* Intended occupation *carpenter*

4. Birthplace *Schuerbeke* Race or people *Flemish*

5. Citizenship *Belgian* Religion *Catholic*
(IF PROTESTANT, STATE DENOMINATION)

6. Object in going to Canada *to work as carpenter*

7. Do you intend to remain permanently in Canada? *yes*

8. Have you ever lived in Canada? *no* If you have, give Canadian address *no*
Port of previous entry *no* Date *no*
Port of departure from Canada *no* Date *no*

9. Why did you leave Canada? *no*

10. Money in possession belonging to passenger *100 dollars*
(I am aware that I must have on my arrival in Canada the sum of \$)

11. Can you read? *yes* What language? *Flemish*

12. By whom was your passage paid? *my wife*

13. Ever refused entry to, or deported from Canada? *no*

14. Destined to *Friend of the family*
Montreal Hotel
Hallaburg, Ont.

(IF JOINING RELATIVE, FRIEND OR EMPLOYER: 1. STATE WHICH AND IF RELATIVE GIVE RELATIONSHIP; 2. GIVE HIS OR HER NAME AND CANADIAN ADDRESS; 3. IF NOT JOINING ANY PERSON IN CANADA, GIVE YOUR OWN CANADIAN ADDRESS.)

16. Next relative in country from which you came *(Children)*
Andre Verhelst son
NAME RELATIONSHIP
Brusselsche straat 72 Ghent
GIVE FULL ADDRESS OF SUCH RELATIVE

17. Are you or any of your family mentally defective? *no*
Tubercular? *no* Physically defective? *no*
Otherwise debarred under Canadian Immigration Law? *no*
(Before answering question 17 see the prohibited classes named in Immigration Booklet 30A which will be handed to you by Booking Agent.)

I declare the above statements are true: I am aware that an inaccurate statement constitutes misrepresentation and that the penalty is a fine, imprisonment or deportation.

Signature of passenger *Verhelst*

I hereby declare that the above is the signature of passenger and that I have handed passenger a copy of Immigration Booklet 30A.

Sig. of Booking Agent *A. G. G. G. G.*

illustratie 1: Canadees Immigratie record van Emiel Verhelst (1924) -overzicht

Gezien de leesbaarheid beperkt is, zoomen we even in:

FORM 30A, ORIGINAL, Minnedosa class third, Departing Jan 16, to Hallamberg, Inland routing S. P. R., STATE NAME OF RAILWAY, DECLARATION OF PASSENGER TO CANADA, 1. NAME VERHELST EMIEL, Age 43

illustratie 2: Immigratie Emiel , deel 1, hoofding

Emiel stak de oceaan over met het stoomschip de "Minnedosa", reisde in derde klas, en kwam aan op 16 januari 1924. De haven van aankomst kon ik op dit formulier niet terugvinden (*meer daarover verder*). De Minnedosa was een schip van de Canadian Pacific (zie meer in *Het stoomschip "Minnedosa" van de Canadian Pacific* op pagina 16).

We zullen de vragen één voor één overlopen:

- 1: naam: **VERHELST EMIEL**, leeftijd: **43 jaar**

In februari 1924 wordt hij 44, maar op 16 januari is dit een correct antwoord.

2. Sex M., Are you married, single, widowed or divorced? Widowed, If married, are you accompanied by husband or wife? If so, give name of husband or wife. No, 3. Present occupation Carpenter, Intended occupation Carpenter, 4. Birthplace Schuyverskapelle, Race or people Flemish, 5. Citizenship Belgian, Religion Roman Catholic, 6. Object in going to Canada To work as carpenter, 7. Do you intend to remain permanently in Canada? Yes

illustratie 3: Immigratie Emiel , deel 2 (vragen 2-7)

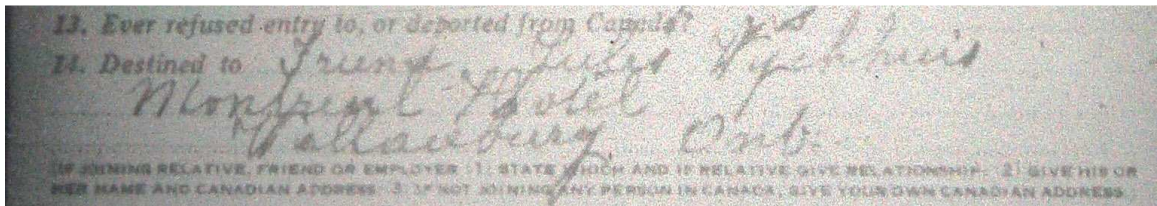
- 2: Emiel was mannelijk, en weduwnaar.
- 3: Hij was een "carpenter", schrijnwerker, en wilde dit beroep ook in Canada uitoefenen
- 4: Emiel was geboren in Schuyverskapelle, en van het Vlaamse "ras"
- 5: Hij had de Belgische nationaliteit, en was rooms-katholiek
- 6-7 Hij verklaarde dat hij naar Canada gekomen was om "te werken als schrijnwerker", en ja hij had de intentie om **permanent** in Canada te blijven.

8. Have you ever lived in Canada? No, If you have, give Canadian address, No, Port of previous entry, No, Date, No, Port of departure from Canada, No, Date, No, 9. Why did you leave Canada? No, 10. Money in possession belonging to passenger 100 dollars, (I am aware that I must have on my arrival in Canada the sum of \$), 11. Can you read? Yes, What language? French, 12. By whom was your passage paid? Myself

illustratie 4: Immigratie Emiel , deel 3 (vragen 8-12)

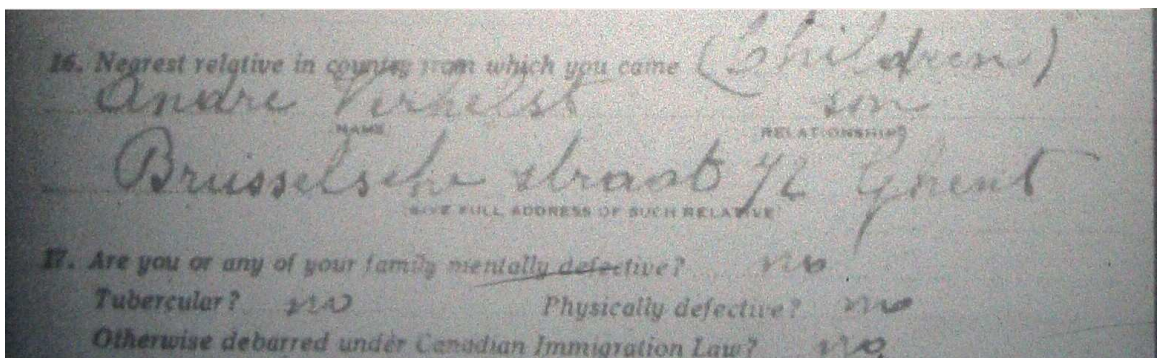
- 8-9: Hij is nog nooit in Canada geweest

- 10-11-12: Hij had **100 dollar** op zak, had **zelf** zijn overtocht betaald. Hij kon lezen, en sprak Vlaams.

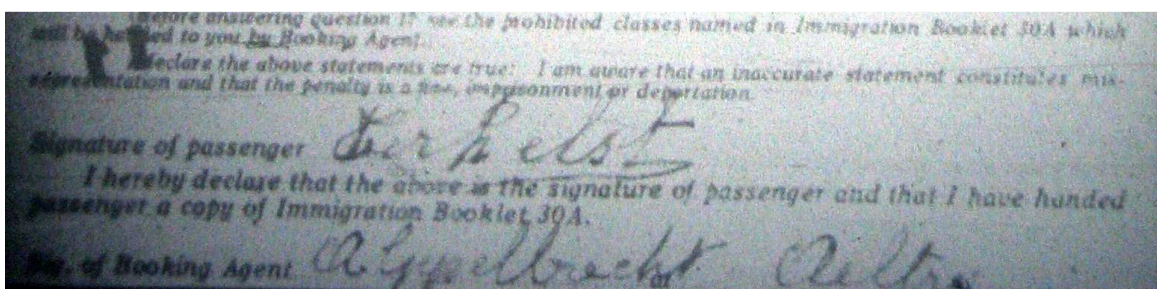
illustratie 5: Immigratie Emiel , deel 4 (vragen 13-14)

- 13: De toegang tot Canada was hem nog nooit ontzegd.
- 14: Hijzelf gaf als **Canadees adres** het *Montreal Hotel* in **Wallaceburg**, Ontario, Canada op, waar zijn vriend Jules Wijckhuis woont.

illustratie 6: Immigratie Emiel , deel 5 (vragen 16-17)

- 16: Als **adres van een nabije verwant** in België geeft hij een adres van zijn zoon André Verhelst: Brusselsche straat 72 in Ghent (*dat is reeds een ander dan wat het bevolkingsregister van Tielts ons gaf in september 1923*).
- 17: Noch hijzelf, noch één van familieleden hebben een of andere ernstige ziekte gehad

illustratie 7: Immigratie Emiel , deel 6 (slot)

- Na wat “goede raad” mag de passagier het formulier ondertekenen, belovend “op zijn eerste communiezieltje” dat alles naar waarheid is ingevuld.
- Als “booking agent” heeft hij een zekere A. Eppelbrecht uit “Aeltre”. *Roger Baeckelandt*, heemkundige uit Aalter kende hem niet direct, en kon hem ook niet terugvinden in het bevolkingsregister van Aalter.

Van Wallaceburg naar Detroit?

Eén blik op de kaart vertelde me genoeg. **Wallaceburg** was een stadje (nu ongeveer 11000 inwoners) in het zuiden van Canada, vlakbij de grens met de Verenigde Staten, en “toevallig” was Detroit aan de andere zijde van de grens (zie illustratie 8).

illustratie 8:
Ligging van Wallaceburg, Canada tov Detroit, Michigan, USA.

De schuine dikke lijn over het meer is de grens tussen Canada en de USA.

Wallaceburg bleek ook een grote gemeenschap van

Vlaamse emigranten te hebben⁷, die vooral in de suikerbietteelt werkzaam waren. Was zijn vriend Jules Wijckhuis daar werkzaam? Of, gezien zijn adres een hotel was, was hij vermoedelijk speciaal overgekomen uit Detroit.⁸

Nonkel Emiel was dus vermoedelijk bij nacht en ontij de grens overgestoken, en woonde als wat wij in 2007 een “sans papiers” noemen in Detroit. (Daar noemt men dat een “illegal alien”).

Als goede stielman kon hij daar vermoedelijk gemakkelijk aan de bak komen, maar gezien hij geen “green card” (werkvergunning) had, zal dit waarschijnlijk zwartwerk geweest zijn. Vermoedelijk is zijn verblijf later geregulariseerd. Ik voelde me net een detective...

Maar vanaf 1928 was er een volgende fase in zijn Amerikaans verblijf, ook zijn zoon André Verhelst kwam immers over. Hij was door zijn vader uitgenodigd, omdat die in Detroit een grotere werkgelegenheid inschatte dan in Vlaanderen. Meer daarover in *Emigratie van André Verhelst* op pagina 13 en volgende.

Verblijf van Emiel in Detroit

Van zijn kleindochter Marlene Verhelst heb ik vernomen dat Emiel in de zeer dure huizen in Detroit werkte als **schrijnwerker/meubelmaker**. Hij maakte daar ondermeer sierlijke trappen, versieringen rond open haarden, enz.

Volgens “Polk’s Detroit city directory” van 1929 (een soort van gouden gids avant la lettre, doch in die tijd zonder telefoonnummers) vinden we Emiel Verhelst als “carpenter”, op nr **4690 Beaconsfield Avenue**. (zie illustratie 9).

De “r” voor zijn adres geeft aan dat hij een “Roomer” was, iemand die een kamer huurde⁹. Vermoedelijk “adverteerde” Emiel in de Polk’s city directory als

⁷ Marc Journeé, Go West, p 93 e.a.

⁸ Zie ook “Wie is Jules Wijckhuis?” op pagina 22

“carpenter” omdat klanten hem zouden kunnen vinden. Was zijn verblijf intussen dan toch ge-officialiseerd? We hebben een foto van hem en zijn zoon voor dit huis, zie *illustratie 18* op pagina 13). In 2007 staat op dit pand een volledig ander huis, men heeft me hiervan foto's toegezonden.

Verhelst Emiel (Susie) police h4121 Lakeview
av
" Ernest lab r4138 Lakeview av
" Rosie Mrs h4138 Lakeview av
Verhelst Emil carp r4690 Beaconsfield av
" Florents (Georgine) auto mech h5291 Not-
tingham rd

illustratie 9: Emiel Verhelst in de Detroit Polk's directory van 1929 als “carpenter”

bron: <http://www.hti.umich.edu/cgi/t/text/pageviewer->

[idx?c=genpub;cc=genpub;idno=acs8107.1928.001;q1=Verhelst;size=l;frm=frameset;seq=2047](http://www.hti.umich.edu/cgi/t/text/pageviewer-idx?c=genpub;cc=genpub;idno=acs8107.1928.001;q1=Verhelst;size=l;frm=frameset;seq=2047)

Huwelijk met Emilie Charlotte Blomme (1930)

Door bijeenpuzzelen van bronnen van diverse origine, hebben we kunnen nagaan dat Emiel daar, althans na de volkstelling van april 1930, getrouwd is met **Emilie Charlotte Blomme**⁹, weduwe Beels. Wij vinden in diezelfde Polk's directory van 1929 een weduwe Charlotte Beels, op een adres op een boogscheut (2 mijl) van

Beaconsfield avenue; waar Emiel woont.

Beels Charlotte (wid Jos) h26 Kercheval pl
(GPV)
" Frank lab r26 Kercheval pl (GPV)
" John (Sophia) shoes 14252 Mack av h3181
Lakewood av
" Julius (Edna) contr 3600 Nottingham rd
(GPPk) h do
" Lawrence (Augusta) carp h11237 Corbett av
" Wm carp r26 Kercheval pl (GPV)

illustratie 10: Weduwe Charlotte Beels in de Detroit Polk's directory van 1929

Deze Charlotte Blomme was ook een Vlaamse, afkomstig uit Kortemark in West-Vlaanderen, een dochter van Bruno Blomme en Maria Gadeyne. Na een bezoek aan haar broer in Detroit in 1905, besluit Charlotte in 1907 ook te emigreren. Een diepere studie van deze familie valt echter buiten het kader van dit werk.

Ze huwt in 1907 met **Joseph Beels**, uit Heule, en samen hebben ze zes kinderen (zie *illustratie 11* voor het wel en wee van Charlotte). Joseph overlijdt echter in 1924.

wanneer	Waar	opmerkingen	bron
21-08-1879	Kortemark, W-VI, België	Geboorte Emilie Charlotte Blomme	1
06-06-1905	Detroit Bezoek aan broer Arthur Blomme.	SS Finland van Antwerpen naar NY	2
16-04-1906	Emigratie van Joseph Beels	SS Celtic van Liverpool naar NY	2
12-06-1907	Emigratie van Emilie naar Detroit	SS Finland Antwerpen - NY.	2
05-10-1907	Huwelijk met Joseph Beels, ° 8 juni 1881, vermoedelijk in Heule)	Zij hebben samen zes kinderen	1, 5
27-12-1924	Detroit	Overlijden echtgenoot Joseph Beels	1
18-08-1929	Charlotte terug van bezoek in Europa	SS Belgenland naar NY	5
1929	Woont in Grosse Park Village, on 26, Kercheval place	Woont hier met verschillende kinderen Beels als weduwe	3
24-04-1930	huwelijk Charlotte en Emiel Verhelst	gaat Emiel bij Charlotte inwonen??	6
07-03-1934		Emiel keert terug naar België	4
08-03-1934	Detroit	Emilie Charlotte en Emiel scheiden	4
24-01-1962	Grosse Point, Michigan	Overlijden Emilie Charlotte	1,7

illustratie 11: Wel en wee van Emilie Charlotte Blomme

⁹ Met dank aan Joann Geybels; zelf afkomstig van Michigan

¹⁰ volgens Emiel's verklaring, bij zijn terugkeer in België, in het bevolkingsregister van Tielt

legende bij de bronnen van illustratie 11:

- 1: www.familysearch.org (website Mormonen)
- 2: www.ellisland.org (website ellis island)
- 3: polke's Detroit city directory
- 4: bevolkingsregister van Tielt en Astene
- 5: Ancestry.com (genealogische mammoet database)
6. Copie van de huwelijksakte uit Detroit, Wayne, Michigan¹¹
7. Overlijdensbericht in Grosse Point News, 01-02-1962

No. 380405 1930

Marriage License

Wayne County, Michigan

To any person legally authorized to solemnize marriage,

Greeting:

Marriage May Be Solemnized Between

Mr. Emile Verhelst and M. Charlotte Beels

affidavit having been filed in this office, as provided by Public Act No. 128, Laws of 1927, as amended, by which it appears that said

Emile Verhelst is 50 years of age, color is white, residence is Detroit, Michigan, and birthplace was Belgium, occupation is carpenter, father's name Bruno, and mother's maiden name was Soph A Lambert

has been previously married one time; and that said Charlotte Beels is 50 years of age, color is white, residence is Grosse Pointe, Michigan, and birthplace was Belgium, occupation is housewife, father's name Bruno Blomme, and mother's maiden name was Mary Gadeyne

and who has been previously married one time, and whose maiden name was Blomme, and whose Parent's or Guardian's consent, in case she has not attained the age of eighteen years, has been filed in my office.

In Witness Whereof, I have hereunto attached my hand and the seal of Wayne County, Michigan, this 18th day of April, A. D. 1930.

By W. J. Farnell
County Clerk

Certificate of Marriage

Between Mr. Emile Verhelst and M. Charlotte Beels

I hereby certify that, in accordance with the above license, the persons herein mentioned were joined in marriage by me, at Detroit, County of Wayne, Michigan, on the 24 of April, A. D. 1930, in the presence of William Beels, of Detroit, and Magdalene Beels, of Detroit, as witnesses.

Name of Magistrate or Clergyman.
R. A. Fouhant
Cath Priest
Official Title.

THIS ORIGINAL must be returned to the County Clerk who issued the same WITHIN TEN DAYS AFTER THE MARRIAGE, under severe penalty. This provision must be complied with to insure a PROPER LEGAL RECORD of the marriage.

illustratie 12: Huwelijk Emiel Verhelst en Emilie Charlotte Beels-Blomme (1930)

Bovenaan de toelating (marriage license), onderaan de akte (marriage certificate).¹² De getuigen: William Beels en Magdalene Beels.

¹¹ Met dank aan Erin Osgerby, voor haar opzoeking in de burgerlijke stand van Detroit.

Vermoedelijk waren dit 2 kinderen van Charlotte uit haar eerste huwelijk. Zij had ondermeer een zoon William, ° 1908, en een dochter Madeleine, ° 1914.

CHARLOTTE BEELS
Mrs. Beels, 82, of 787 Rivard boulevard, died Thursday, January 24, in New Boston, Mich. She is survived by six children, William, Frank, Odiel, Mrs. John Genest, Madeleine and Maurice; thirteen grandchildren and two great-grandchildren.
Services were Saturday, January 27, at the Eppens-VanDe-weghe Funeral Home and St. Philomena Church. Burial was in Mt. Olivet.

In maart 1934, 4 jaar later scheidden ze echter.
In 1962 overlijdt ze, zie hier het kranteartikel¹³

illustratie 13: Overlijdensbericht Charlotte Beels (1962)

Terugkeer naar België van Emiel Verhelst

Op 7 maart 1934 keerde Emiel terug naar België.. Over zijn motivatie daaromtrent heb ik lang gezocht, en ik had daarover verschillende denkpijsten

- Zag hij zijn droom, om met gans zijn familie te emigreren, niet meer voor mogelijk door de grote "depressie" van de jaren 30?
- Zag hij in dat hij nooit aan een werkvergunning zou geraken?
- Werd hij –afgezonderd van zijn gezin – overmand door heimwee?
- Was er wellicht een verband tussen zijn terugkeer en zijn echtscheiding? Wilde zijn echtgenote misschien niet mee naar België, en zijn ze daarom gescheiden? (zij had immers in Detroit kinderen van een vorig huwelijk)

Ik heb verschillende van zijn nazaten daarover nagevraagd, niemand scheen over de reden van zijn terugkeer informatie te hebben.

Toen ik de datum van zijn terugkeer – 7 maart 1934 – zag, kon ik die correleren met vroeger onderzoek. Hij had een 14 jarige zoon Albert , die overleden is op 14 maart 1934 in Oostende. Albert zou appendicitis gehad hebben¹⁴. Ongetwijfeld moet men Emiel verwittigd hebben van Albert's ziekte, en is Emiel hals over kop teruggekeerd, om hem bij te staan. Eén week na zijn terugkomst is Albert heengegaan. Dat moet hem als vader heel veel pijn hebben gedaan. Albert's ziekte is ongetwijfeld de *aanleiding* geweest van zijn terugkeer, maar de *oorzaken* liggen waarschijnlijk eerder bij de gevolgen van de depressie.

Na terugkeer: huwelijk met Maria Cleppe (1934)

wat	wanneer	waar	opmerkingen
Overlijden	13-02-1933	Tielt	Overlijden Adolphe Leon Lecat, echtgenoot Maria Cleppe
Verhuis van Detroit naar Tielt van Emiel	07-03-1934	Hoogstraat 31, Tielt	Emiel gaat samenwonen met Maria Marguerite Cleppe
Verhuis naar Sint Amandsberg	07-06-1934	Klinkkouter 88, Sint Amandsberg	
Verhuis naar Tielt	17-09-1934	Markt, 5 Tielt	
Huwelijk	14-11-1934	Sint Amandsberg	Huwelijk Emiel V. met Maria Marguerite Cleppe
Verhuis naar Astene	31-10-1938	Parysekestraat 8a, Astene	

illustratie 14: Emiel's handel en wandel na zijn terugkeer uit de US(1934-1948)

¹² Copie gevonden in "Wayne County Marriage Record book labeled Apr. 1, 1929 to Apr.30, 1930 on page 619"

¹³ Grosse Pointe News, February 1, 1962, page 4, met dank aan Joann Geybels

¹⁴ dit werd mij medegedeeld door Roger A Verhelst, onze Amerikaanse kozijn.

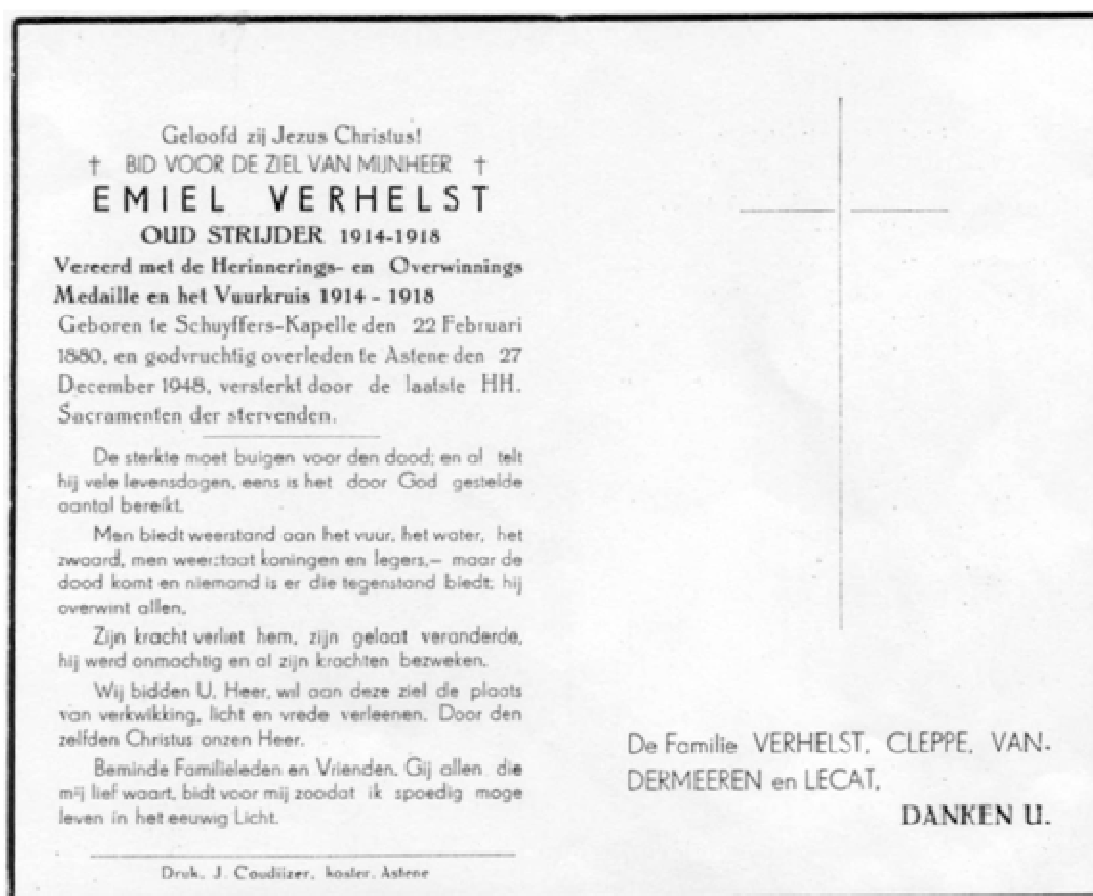
Na zijn terugkeer naar België in maart 1934, leerde Emiel **Maria Marguerite Cleppe**¹⁵ kennen.

Deze woonde in dezelfde straat als hijzelf tot 1924: een vroegere buurvrouw dus. Maria was in 1933 weduwe geworden van Adolphe Leon Lecat. Emiel ging met haar samenwonen in de Hoogstraat in Tielt. Ze besluiten te huwen. Hun handel en wandel wordt aangegeven in *illustratie 14*.

illustratie 15: Emiel Verhelst tijdens zijn verblijf in de USA

In 1938 verhuizen ze naar Astene. Hij is aldaar ook in 1948 overleden. Hij leed aan kanker.

illustratie 16: Bidprentje Emiel Verhelst (1948)

¹⁵ bron: bevolkingsregister van Astene en Tielt

Emigratie van André Verhelst

André's zoon Roger A. Verhelst, uit de staat Vermont, USA lichtte me in over de emigratie van zijn vader.

illustratie 17: André Verhelst: diploma-uitreiking als beenhouwer in Gent (±1927)

*"Mijn vader André Verhelst emigreerde naar Canada, nadat hij zijn diploma van **Beenhouwer/worstendraaier** had behaald in Gent. Hij was liever direct naar de USA geëmigreerd, doch dit leek onmogelijk wegens de geldende quota's van die tijd.*

Gezien mijn grootvader Emiel zich op dat ogenblik bij recent-geëmigreerde Belgen en Nederlanders in Detroit bevond, leek het hem aangewezen om ook naar daar te komen. Hij kende op dat moment immers geen gebenedijd woord Engels.

Mijn vader André ontscheepte in Quebec, Canada, en kwam de Verenigde Staten binnen

door de "Detroit river" over te steken met een ferry boot, die vol zat met grensarbeiders, die weliswaar in de USA woonden, doch in Canada werkten.

*Net als zijn vader werkte hij dus illegaal in Detroit. Niet als schrijnwerker, doch als **beenhouwer/worstendraaier** in een van de vele Belgische beenhouwerijen van*

Detroit. Het was de tijd van de grote depressie, en na een aantal jaren zag hij in dat hij er beter aan deed een nieuwe job te leren.

Hij kwam terecht in een bedrijf dat gereedschappen toeleverde aan de automobiël-industrie, en werd een gerenommeerd gereedschapsmaker. Gezien men een groot tekort had aan geschoolde werknemers in die branche, had zijn werkgever er geen probleem mee dat hij geen officiële werkvergunning had.

illustratie 18: Emiel en André Verhelst voor hun pension in Detroit (1928).

Alles ging goed, tot de tweede wereldoorlog begon. Zijn toenmalige werkgever deed een project in opdracht van de Amerikaanse Navy. Het protocol voorzag dat de Navy de achtergrond van alle werknemers checkte, want ze werkten aan een geheim oorlogsproject. Toen de Navy vaststelde dat

André Verhelst een “illegal alien” was, werd hij prompt gearresteerd, hij kon immers een spion zijn!

Zijn werkgever nam het voor hem op, en verklaarde aan de Navy dat zij nooit op tijd konden klaar zijn met de opdracht, tenzij mijn vader André verder mocht werken. Plots was de Navy zeer meewerkend, en kreeg mijn vader in no time de zo verlangde “Green Card” (dit is de Amerikaanse werkvergunning).

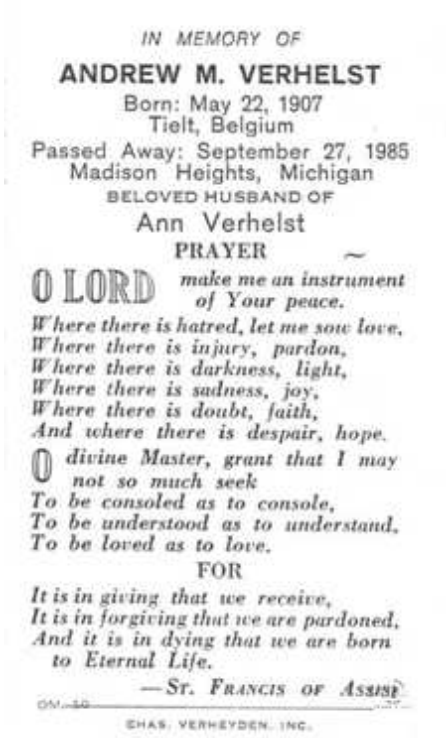
Nu kon hij ook trouwen met mijn moeder Ann Jansen, die van Nederlandse origine was”.

André- die zich voortaan Andrew noemde - kreeg 4 kinderen, 3 zonen en één dochter. Hij bleef in de “machine tool industry” werken, tot hij op pensioen ging in de jaren zeventig van de twintigste eeuw.

Omstreeks 1973 is hij één keer terug op bezoek gekomen in België, en is zijn zussen, neven en nichten gaan bezoeken. Bij zijn vertrek in Zaventem werd volgende familiefoto genomen:

illustratie 19: André Verhelst met zussen en schoonbroer in Zaventem (+/- 1973)

Op deze foto v.l.n.r: Willy Naessens, Antoinette Verhelst, Bertha Verhelst, André Verhelst, Gaby Verhelst, Ann Verhelst-Jansen, Adrienne Verhelst (met dank aan Marie-Louise De Wolf, dochter van Bertha)

Tijdens zijn bezoek in België verbleef hij bij zijn zuster Gaby in Gent, die een studentenverblijf had.

Hij overleed in 1985 in Madison Heights, Michigan.

illustratie 20: Bidprentje Andre(w) Verhelst (1985)

Immigratie gegevens van André Verhelst

André ontscheepte in Quebec, Canada op 21 oktober 1928. In *illustratie 21* ziet men wat er van het "immigration record" nu in de database van de Canadese overheid gezet is. Hij arriveerde met de boot "Laurentic 2" van de White Star Line. Dit schip, gebouwd in Belfast, Ierland deed zijn "maiden trip" op 16 juni 1927, en zijn eerste vaart naar Canada in april 1928. Het werd ingezet op de lijn Liverpool-Quebec, Montréal, zodat we veronderstellen dat **André ingescheept is in Liverpool.**

Surname:	Verhelst
Given name:	Andre
Age:	21
Sex:	M
Nationality:	Bel
Date of arrival:	1928/10/21 (YYYY/MM/DD)
Port of arrival:	Quebec , Quebec
Ship:	LAURENTIC , White Star
Reference:	RG76 - IMMIGRATION, series C-1-a
Volume:	1928 volume 28
Page:	194
Microfilm reel:	T-14750
Note: Due to the poor legibility of the original indexes, some information in this database may be incorrect and/or incomplete.	
Source: FINDI76 - 484079	

illustratie 21: Canadees Immigration record van André Verhelst (1928)

bron: <http://www.collectionscanada.ca/archivianet/index-e.html> , kies voor immigration records 1925-1935, en zoek daar naar Andre Verhelst.

Genealogie van Emiel Verhelst

Emiel Verhelst, ° 22-02-1880 in Schuyverskapelle, + 27-12-1948 in Astene, beroep: meubelmaker/verkoper. Hij is geh. met (1) **Elodie Vander Meeren**, gehuwd 04-05-1905 in Tielt, ° 21-03-1883 in Tielt, + 22-10-1921 in Tielt. Hij is geh. met (2) **Charlotte Emilie Blomme**, gehuwd 24-04-1930 in Detroit, Michigan, USA, gescheiden 08-03-1934 in Detroit, Michigan, USA, ° 21-08-1879 in Kortemark, (dochter van Bruno Blomme en Marie Gadeyne) + 16-01-1962 in Grosse Point, Michigan, USA. Na zijn terugkeer uit de USA is hij gehuwd. met (3) **Maria Marguerite Cleppe**, gehuwd 14-11-1934 in Sint-Amandsberg, ° 23-06-1879 in Tielt, (dochter van Henri Cleppe en Maria Verhaeghe).

- I. **Andre Verhelst**, ook bekend als Andrew Verhelst, ° 22-05-1907 in Tielt, + 27-09-1985 in Madison Heights, Michigan, USA. Hij is geh. met **Anna Jansen**, gehuwd 06-06-1940 in Detroit, Michigan, USA, ° 23-12-1915 in Rotterdam, Nederland, + 20-10-2001 in Michigan, USA.
- II. **Adrienne Verhelst**, ° 20-05-1908 in Tielt, + 02-12-1991 in Haarlem, NL. Zij is geh. met (1) **xx Vanderbecq**. Zij is geh. met (2) **Johan Van der Heyden**.
- III. **Antoinette Verhelst**, ° 07-08-1909 in Tielt, + 09-11-1977 in Heist. Zij is geh. met **Hyppoliet De Voogt**, ook bekend als Leon De Voogt, ° 23-10-1906, + 29-04-1969.
- IV. **Gabrielle Verhelst**, ° 25-05-1912 in Tielt, + 07-02-1989 in Gent, begraven op 11-02-1989 in Zwijnaarde. Zij is geh. met **Willy Naessens**, gehuwd 13-05-1936, ° 14-11-1912 in Gent, + 06-05-1982 in Gent.
- V. **Albert Verhelst**, ° 25-04-1920 in Tielt, + 14-03-1934 in Oostende.

Zie ook *illustratie 19*.

Appendix

Het stoomschip “Minnedosa” van de Canadian Pacific

Met dit schip reisde Emiel Verhelst in 1924 van België naar Canada.

illustratie 22: de “Minnedosa”, waarmee Emiel in 1924 emigreerde

bron: <http://web.greatships.net:81/minnedosa.html>

De **Minnedosa** was gebouwd in Glasgow, Schotland door “Barclay, Curle & co in 1913, en was bedoeld voor de **Hamburg-**

America lijn. Gezien de eerste wereldoorlog roet in het eten kwam gooien, werd het schip verkocht aan de **Canadian Pacific**. In 1917 werd de Minnedosa omgebouwd tot een troepenschip, en bracht zo Canadese soldaten terug naar huis. Het was een boot van 13.972 ton.

Na de oorlog werd de Minnedosa ingezet in de burgervvaart op de lijn Liverpool naar Canada, tot in 1922. Nadien werd het schip overgeplaatst naar de route **Antwerpen-Southampton-Canada**. *Zo is het dan ook niet verwonderlijk dat Emiel Verhelst in 1924 inscheepte op dit stoomschip.* Vermoedelijk vertrok hij dus vanuit **Antwerpen**.

Na 129 transatlantische heen-en-weervarten werd de Minnedosa uit circulatie genomen door de Canadian Pacific in 1931. Hoewel men het schip wou afbreken, werd het opgekocht door de Italiaanse regering, en ingeschakeld voor troepen-transport in de Abyssinische oorlog, doch herdoopt in “Piemonte”. Ook in de tweede wereldoorlog werd de Piemonte ingeschakeld, doch werd zwaar gehavend tijdens een geallieerde luchtaanval in 1943. Pas in 1949 werd het schip volledig ontmanteld.

De Canadian Pacific line

De eigenaar, de **Canadian Pacific line**, was een dochterbedrijf van de Canadian Pacific Railway, startte met transatlantische vaarten reeds in 1903.

illustratie 23: logo Canadian Pacific

Hun belangrijkste transatlantische vaarten kwamen toe in

- in de zomer in Quebec – Montreal, en
- in de winter in St John, NB

*Daaruit kunnen we een hypothese opbouwen dat Emiel in **St John** ontscheept is. Zie illustratie 24:*

illustratie 24: overzichtskaart Canada

Bij het bekijken van deze kaart (afkomstig van google maps) , kan je al inschatten dat de route naar Quebec en Montréal in de winter *dichtgevroren* is.

Bij de pijl rechts is Sint John, in de provincie New Brunswick, een haven aan de open zee, waar de transatlantische schepen in de winter konden aanleggen.

Ik neem aan dat de spoorweg, eigenaar van de lijn, wel een trein voorzag, zodat Emiel naar Wallaceburg, vlakbij Detroit heeft kunnen sporen.

Het is nog wel een flinke afstand! Volgens de routeplanner van googlemaps is dit ongeveer 1800 kilometer per auto!

bron: <http://web.greatships.net:81/minnedosa.html>
http://www.norwayheritage.com/p_shiplist.asp?co=capal
<http://www.theshipslist.com/ships/lines/cp.html>
<http://www.theshipslist.com/ships/descriptions/ShipsM.html>
<http://maps.google.com/>

Het stoomschip “Laurentic 2” van de White Star Line

illustratie 25: de Laurentic 2, waarmee André Verhelst in 1928 emigreerde

bron: www.norwayheritage.com

Burden	Built	Ship-owner or operator	Dimensions	Capacity
18,724 gross	1927 at Belfast, Ireland by Harland & Wolff	White Star Line	578.2ft x 75.5ft x 40.7ft	1500 people

Het was een schip met twee schoorstenen en twee masten, en het vaarde met een snelheid van 16 knopen . De capaciteit voor 1500 passagiers was als volgt verdeeld:

- 594 in eerste klaskajuiten,
- 406 in toeristklasse, en
- 500 derde klas passagiers

Gedurende jaren werd dit schip ingezet op transatlantische tochten . André reisde ongetwijfeld als derde-klaspassagier.

In de tweede wereldoorlog werd het schip ingezet voor militaire toepassingen, en het werd in November 1940 getorpedeerd en tot zinken gebracht door een Duitse onderzeeër.

bron: http://www.norwayheritage.com/p_ship.asp?sh=laur2

De White Star Line

De White star line begon reeds in 1845 met zeilboten te varen op Montréal. In 1863 begonnen ze met stoomboten. In 1868 werden ze overgenomen doch zijn ook in de eerste helft van de 20ste eeuw bekend als White Star Line tot in 1960.

illustratie 26: logo White Star Line

Origineel zeilde men van Liverpool via Queenstown naar New York. Later werden bestemmingen wereldwijd toegevoegd, zoals naar verschillende plaatsen in het verre Oosten. Er werd zelfs een geregelde vaart van Yokohama, Japan naar San Francisco ingelegd.

bron: <http://www.theshipslist.com/ships/lines/whitestar.html>

Detroit "Border Crossings Identification Cards" uit de jaren 1940

Uit de jaren 40 vinden we op ancestry.com het volgende¹⁶

MANIFEST		From <u>Detroit, Michigan</u>		Date <u>APR 2 1945</u>	Serial No. <u>A 208</u>
Family name <u>VERHELST</u>		Given name <u>ANDREW MICHAEL</u>		Accompanied by <u>ALONE</u>	
C.I.Y. No. <u>291</u>	Place and date of issue <u>Windsor, Ont. Can. 4/2/45</u>	Section and subdivision <u>6-2-3</u>	Quota country charged <u>Belgium</u>	R.P. No. -	P.V. No. -
Place of birth (town, country, etc.) <u>Thyelt, W. Flanders, Belgium</u>		Age <u>39</u>	Sex <u>M</u>	Occupation <u>Tool grinder</u>	Read yes <u>yes</u>
Language or exemption <u>Flemish-English</u>		Nationality <u>Flemish</u>	List permanent residence (town, country, etc.) <u>4415 Helen Avenue, Detroit, Mich.</u>		
Name and address of nearest relative or friend in country whence applicant came <u>Father, Emil Verhelst, Ghent, Belgium</u>					
Ever in U.S. From <u>10-21-28</u>		To <u>Mar. 27, 1945</u>	Where <u>Detroit, Mich.</u>	Passage paid by <u>Self</u>	
Declaration, and name and complete address of relatives or friends to join there <u>Wife, Ann Verhelst, 4415 Helen Avenue, Detroit, Michigan</u>					
Money shown <u>\$10.00</u>	Ever arrested and deported, or excluded from admission <u>no</u>		Purpose in coming and time remaining <u>To reside permanently</u>		
Physical condition <u>Good</u>	Height <u>5 ft. 7 in.</u>	Complexion <u>fair</u>	Hair <u>brn.</u>	Eyes <u>bro.</u>	Distinguishing marks <u>scar under left eye</u>
Departure and date of landing, and name of steamship <u>Quebec, 10-19-28, SS Laurentic</u>					
Records by <u>ACB</u>	Previously examined at <u>Detroit</u>	Date <u>4-2-45</u>	Previous disposition <u>Adm. Pean 6-2-3</u>	Present disposition, P.I. <u>auto</u>	Arrived by <u>auto</u>
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE, Immigration and Naturalization Service. Form I-440 (Ed. 1941) (Old 646)					

APR 2 1945		VISITORS ON TRANSITS	
Delivered for admission <u>3-26-45</u>	Admitted to U.S. <u>3-27-45</u>	Visitor 514 No. <u>3-26-45</u>	Transit 514 or S.S. Line and Ticket No. <u>3-26-45</u>
MEDICAL CERTIFICATE <u>3-26-45</u>		Remarks and Endorsements <u>3-26-45</u>	
Affidavit in lieu of P.P. dated February 5, 1945. Files: 0809-1710; CO AR 4-650359 AR 3-4650359 furnished Detroit, Mich. 4/2/45 Visa # 291 Valid to 8/2/45			
<u>Andrew M. Verhelst</u> Signature of applicant		<u>George G. Booth</u> Immigration Inspector	

illustratie 27: Andrew Verhelst, Border Crossing Identification Card 1945

¹⁶ bron: ancestry.com: Detroit Border Crossings and Passenger and Crew Lists, 1905-1957 [database on-line]. Provo, UT, USA: MyFamily.com, Inc., 2006.

VERHELST: ANN

Application for
RESIDENT ALIEN'S BORDER
CROSSING IDENTIFICATION CARD

I, ANN VERHELST
a lawful permanent resident of the United States at 4415 HELEN AVE,
DETROIT, MICH.
hereby make application for a Border Crossing Identification Card and furnish the following
information: Alien Registration No. 5945753
Born on DEC. 23, 1915 at ROTTERDAM, THE NETHERLANDS
Sex FEMALE Marital status MARRIED Occupation HOUSEWIFE
Read YES Write YES Nationality CANADA Height: 5 ft. 7 in.
Weight 160 lb. Complexion FAIR Hair BROWN Eyes BLUE
Visible distinctive
marks or peculiarities NONE
Lawfully entered the United States for permanent residence at DETROIT, MICH
under the name of ANN VERHELST
on SEPT. 5, 1941, on the DETROIT-WINDSOR TUNNEL BUS
I have NOT been arrested, indicted, or convicted of any offense.
Lawful entry for permanent residence verified. LCB
Previous card issued
CO: 56138-62

16-42052-2

I have not been excluded, removed, deported, or granted voluntary departure from the United
States.

Ann Verhelst
(Signature of applicant)
Signed and sworn to before me on MAR 28 1947
(Date)
at DETROIT, MICH.
James Baer
(Signature of landing officer)

Border Crossing Card No. 370175 Issued MAR 28 1947 SEP 27 1947
(Date) (Date) (Date)
Detroit & Canada Tunnel APR 1 1947
Admitted at Detroit 46, Michigan on APR 1 1947 Inspector J. Mason

REVALIATIONS

(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)

Form 1-59
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
(Rev. 11-5-45)

Form approved,
Budget Bureau No. 45-1004

illustratie 28: Ann Verhelst, Border Crossing Identification Card 1947

De ouders van Ann leefden in Windsor, Ontario, Canada (zie ook illustratie 8 op pagina 8), vandaar waarschijnlijk dat de familie regelmatig de grens met Canada overstak.

VERHELST: ANDREW M

Application for
RESIDENT ALIEN'S BORDER
CROSSING IDENTIFICATION CARD

I, ANDREW M VERHELST,
a lawful permanent resident of the United States at 4415 HELEN
DETROIT 7 MICH

hereby make application for a Border Crossing Identification Card and furnish the following information: Alien Registration No. 4650369
Born on MAY 22 1907 at THIELT BELGIUM
Sex MALE Marital status MARRIED Occupation TOOL GRINDER
Read YES Write YES Nationality BELGIAN Height: 5 ft. 7 in.
Weight 180 lb. Complexion FAIR Hair BROWN Eyes BROWN
Visible distinctive marks or peculiarities SCAR UNDER LEFT EYE
Lawfully entered the United States for permanent residence at DETROIT TUNNEL
under the name of ANDREW MICHAEL VERHELST
on APRIL 2 45, on the _____
I have NRT been arrested, indicted, or convicted of any offense.

16-52000-2

Lawful entry for permanent residence verified from Gov Card

I have NRT been excluded, removed, deported, or granted voluntary departure from the United States.

Andrew M. Verhelst
(Signature of applicant)

Signed and sworn to before me on DEC 27 1948
(Date)

at DETROIT, MICH.
(Place)

Robert J. Had
(Signature of issuing officer)

Border Crossing Card No. 469283 Issued DEC 27 1948 Valid JUN 26 1949
(Date)

Admitted at Detroit, Michigan on JUN 19 1949 Inspector W. J. ...

REVALIDATIONS			
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)

Form 1-189
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
(Rev. 11-6-45)

16-52000-2 GPO

Form approved,
Budget Bureau No. 45-3254

illustratie 29: Andrew Verhelst, Border Crossing Identification Card 1948

Uit de jaren veertig hebben we ook nog "border crossing identification cards" gevonden. André en zijn vrouw Ann hadden de status "alien with permanent residence". Als ze zich naar Canada begaven moesten ze zich voorzien van een "Border Crossing Identification Card", om terug in de USA te kunnen komen. Hieruit leren we ondermeer dat Andrew een litteken had onder zijn linker oog, en

dat zijn echtgenote, hoewel van Nederlandse origine, toen de Canadese nationaliteit had (zie hierboven).

Wie is Jules Wijckhuis?

In het Canadees "immigration record" van Emiel Verhelst (zie *illustratie 1* en *illustratie 5*) vinden we een **Jules Wijckhuis**. Wie zou dat zijn? Een landgenoot die vroeger emigreerde?

Speurtochten leveren een familie **Wyckhuys** op, afkomstig van Ruiselede, met vertakkingen naar Schuyverskapelle. Beide gemeenten uit de omgeving van Tielt. *Emiel zou dus via die mensen wel eens contact kunnen gehad hebben.*

Op Ellis Island vinden we inderdaad een 21-jarige **Jules Wyckhuis** uit Doornkerke, die in 1913 de plas is overgestoken. Op Ancestry.com vinden we ook een **Jules Wyckhuys**, uit Ruysselede, zie *illustratie 30*.

MANIFEST		Port of Detroit, Mich.		Date APR 13 1945	Serial No. A 213
Family name WYCKHUIS		Given name JULES		Accompanied by <i>wife Marie</i>	
also known as Julius Wyckhuys					
C.I.V. No. 292	Place and date of birth <i>Windsor Ont. 1900</i>	Age and sex 45 M	Country of origin Belgium	E.P. No.	P.V. No.
Place of birth (town, country, etc.) Ruysselede, W. Flanders		Age of 1924 64	Occupation box nailer	Read YES	Write NO
Language or exemption Eng. & Flem.	Race Flemish	Nationality Stateless	Last permanent residence (town, country, etc.) 2530 Bellevue, Detroit, Mich.		
Name and address of nearest relative or friend in country whence applicant came Bro. in law: Edward Spaeckaert, 1670 Albert Road, Windsor Ont. Can.					
Ever in U.S. From Apr. 1913		To May 1917		Where Lansing, Mich.	
March 1936		Apr. 11, 1945		Detroit, Mich.	
Destination and name and complete address of relative or friend to join there Residence: 2530 Bellevue, Detroit, Mich.					
Money shown \$50.00	Ever arrested and deported, or excluded from admission No		Purpose in coming and time remaining To Reside Permanently		
Head tax status A 11 P 56	Height 5 ft 5 in.	Complexion med.	Hair brn.	Eyes blue	Distinguishing marks scar index finger l. hand
Support and date of landing, and name of steamer New York, April 1, 1913 SS Rotterdam					
Records by	Physically examined at	Date	Previous disposition	Present disposition, F. I.	Arrived by
					<i>Don Kern</i>
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE, Immigration and Naturalization Service. Form 1-648 (Ed. 1941) (Old 542)					
Detroit & Canadian Tunnel					

illustratie 30: Jules Wyckhuys, Border Crossing Identification Card 1945

Hieruit leren we dat

- een Jules Wyckhuys in 1945 de USA terug binnenkomt, 54 jaar oud, vergezeld van Marie, zijn echtgenote.
- Hij officieel van 1913 tot 1917, en ook van 1936 tot 1945 in Michigan zou gewoond hebben.
- hij via New York de eerste keer zou gearriveerd zijn in 1913, wat klopt.
- hij verklaart statenloos te zijn,
- hij Engels en Nederlands spreekt
- hij in 1945 verklaart te wonen in Detroit, 2530 Bellevue Avenue.
  - o Polk's directory van 1929 geeft een andere bewoner op dit adres, maar dat is 16 jaar eerder.

Verder

- vinden we **geen** Jules Wyckhuys in de Amerikaanse volkstelling van 1920 of 1930.
- vinden we wel andere familieleden Wyckhuys in diezelfde volkstellingen in Detroit. Sommigen zijn via New York gekomen, maar in 1922 ook enkelen via Wallaceburg, Canada.

Deze Jules Wyckhuys, geboren omstreeks 1892, zou in 1924 32 jaar zijn geweest. Dit zou wel eens de “gastheer” van Emiel kunnen geweest zijn. Alhoewel verschillende naamgenoten legaal in Detroit woonden, was hijzelf vermoedelijk in die periode als illegaal in de USA, wellicht **zou** zo iemand wel de “*knepen van het vak*” kunnen kennen. Het zou wel eens kunnen zijn dat hij Emiel geholpen heeft om vanuit Wallaceburg in Canada Detroit in de USA te bereiken. We schrijven deze zinnen in de voorwaardelijke wijze, want echt zeker zijn we uiteraard niet.

Emiel Verhelst in de volkstelling van 1930

Name	Relation	age	status	Language	Immigration	occupation	Industry
Adiel	Husband	42	M	Belgium	1912	Finisher	Cement work
Marion	Wife	38	M			Home	
Gustaaf	Boarder	53	S	Belgium	1907	Brick layer	Buildings
Emiel	Boarder	52	M	Belgium	1922	Carpenter	Finisher Build

illustratie 31: Emiel (Ameal) Verhelst in de Amerikaanse volkstelling van 1930

In *illustratie 31* werden enkele kolommen overgenomen uit de volkstelling van 1930, met informatie over Emiel (fonetisch: **Ameal** !) en zijn huisgenoten

- Huisbaas **Adiel en Marion** zijn gehuwd, respectievelijk 42 en 38 jaar jong, en Adiel is werkzaam als “Finisher” in de “cementwork” industrie. Vermoedelijk deed hij eindafwerking van ruwbouw.
- **Marion**, die Amerikaanse van geboorte is, is een “housewife”.
- **Gustaaf en Emiel** zijn “boarders”, of pensioengasten, 53 en 52 jaar¹⁷ oud.
  - o Gustaaf is een “brick layer”, een metser dus, en zijn burgerlijke stand is “S” (single).
  - o Emiel is “carpenter” of schrijnwerker werkzaam in de “Finisher Build”, eindafwerking van “den bouw”. Vermoedelijk heeft dat iets te maken met fijnschrijnwerkerij, kasten maken, met hout het gebouw aantrekkelijker maken, enz. Zijn burgerlijke stand is “widower”, *weduwnaar*.¹⁸
- Adiel, Gustaaf en Emiel werken alle drie in “den bouw”. Werkten zij wellicht samen? Waren zij misschien collega’s, die om praktische en economische redenen ook samenwoonden?
- De heren zijn allen geïmmigreerd: *Adiel* in 1912, *Gustaaf* in 1907, en *Emiel* beweert in 1922 geïmmigreerd te zijn. Zou logisch zijn, na het overlijden van zijn eerste echtgenote. Dit is nergens anders gestaafd. Wij denken dat het 1924 is. Of is hij voordien al eens op bezoek geweest? Daar zijn alleszins geen sporen van terug te vinden.

¹⁷ Emiel is niet 52 jaar, maar 50 jaar in 1930, maar dat is niet de eerste fout in een volkstelling.

¹⁸ De volkstelling is gedaan op 16 april 1930, op 24 april 1930 trad hij opnieuw in het huwelijk.

- Adiel en Gustaaf hebben de status “NA”, dit betekent “*Naturalised*”, genaturaliseerd tot Amerikaans staatsburger. Emiel heeft de status “AI”, wat staat voor “*Alien*”, of allochtoon. Het feit dat hij in deze volkstelling staat, duidt aan dat zijn illegale immigratie van 1924 geregulariseerd is. Zijn zoon André vindt men nergens terug, die is nog steeds een “*illegal alien*”, een “sans papier” in 1930.
- De volksteller dacht dat “*Belgian*” de taal was van de mensen van Belgium. Daarna heeft men hem er attent op gemaakt dat dit foutief was, en is hij dat overal gaan vervangen door “*French*”, in dit geval weer mis!

Dankwoord

Dank aan allen die mij geholpen hebben om dit uit te vissen

- Eerst en vooral **Bertha Verhelst** (1906-1994) die mij enthousiast dit emigratieverhaal vertelde, een getuige van het eerste uur.
- **Roger A. Verhelst** uit Colchester, Vermont, USA en **Marlene Verhelst** uit Detroit, Michigan, USA , *zoon en dochter van André Verhelst*, die mij fier de verhalen van hun vader en grootvader konden vertellen, en fotomateriaal konden doorgeven.
- **Lucien Ailliet** van VVF Tielt , voor opzoekingswerk in de stadsarchieven van Tielt.
- **Paul Callens** van VVF Tielt voor tips rond emigratie.
- **Eva De Vooght** , archiefbeheerder-erfgoedconsulent van Deinze (*fusiegemeente waartoe Astene behoort*) voor informatie rond Emiel Verhelst.
- **Ludwig Vandenbussche** van de “Gazette van Detroit” voor het plaatsen van een zoekertje in die krant.
- **Jack Stevens** van Springfield, Virginia, USA voor opzoekingswerk in ancestry.com (*een betalende mammoetdatabase in de USA*).
- **Joann Geybels**, Amerikaanse genealoge uit Edegem, België voor haar veelzijdige hulp bij genealogische opzoekingen in de USA.
- **Erin Osgerby** van Detroit, Michigan, USA voor opzoekingen in de vital records (=burgerlijke stand) van Detroit.
- **Louis Verheyen** van het Family History Center van de Mormonen in Merksem-Antwerpen, voor het bestellen en leveren van de cruciale microfilm.
- **Jacques Naessens**, uit Gent, *zoon van Gabrielle Verhelst*, voor algemene informatie rond zijn grootvader Emiel Verhelst, en nonkel André Verhelst.
- **Roger Baeckelandt** , heemkundige uit Aalter, voor zijn opzoekingen naar de bookingmaker uit “Aeltre”.
- **Roger De Voogt** , *zoon van Antoinette Verhelst*, voor het ter beschikking stellen van een foto van grootvader Emiel Verhelst.
- **Marie-Louise De Wolf** , *dochter van Bertha Verhelst*, en haar zoon **Johan Willemaers** voor informatie rond het bezoek van André en de familiefoto in Zaventem in de jaren 1970.
- **André Peeters** voor zijn assistentie in het technisch bewerken van het Canadees immigration record van Emiel Verhelst.
- **Greet Verhelst**, mijn zus, voor het nazien van deze tekst.

Bronnen

Naast menselijke bronnen (zie dankwoord)

websites

<http://www.collectionscanada.ca/archivianet/index-e.html>

http://www.norwayheritage.com/p_ship.asp?sh=laur2

<http://www.wallaceburg.ca>

<http://www.ancestry.com>

<http://www.ellisland.org>

<http://www.familysearch.org>

<http://www.theshipslist.com>

<http://web.greatships.net:81/minnedosa.html>

<http://www.mapquest.com>

<http://maps.google.com/>

<http://digitize.gp.lib.mi.us/digitize/newspapers/gpnews.htm>

<http://www.hti.umich.edu/cgi/t/text/pageviewer-idx?c=genpub&cc=genpub&idno=acs8107.1928.001&frm=frameset&view=image&seq=393>

Andere bronnen: microfilm

VAUGHAN, Nellie - VIDLER, William Thomas (NAC film no. T-15224) (surname groupings: Vaughan, Va, Ve-Veale interfiled, Ve, Vi-Vickers interfiled, Vi, Vidler)

Archavianet, gegevens van de Canadese overheid, ondermeer passenger lists

Informatie over het schip Laurentic 2

Informatie over Wallaceburg, Canada

Genealogische mammoet database USA

Ellis island database van Amerikaanse immigranten tussen 1892 and 1924

Website Mormonen met veel stambomen.

Informatie over schepen en scheepvaartlijnen

Informatie over de Minnedosa

Localisering Wallaceburg

Localisering St John tov Quebec en Montréal en adressen in Detroit, Michigan

Overlijdensbericht Charlotte Beels

Polk's Detroit city directory 1928-1929, in de 'digital general collection' van de universiteit van Michigan

FHL US/ CAN Film 2241972

De Canadese immigratielijsten met Emiel Verhelst

Achtergrondinfo

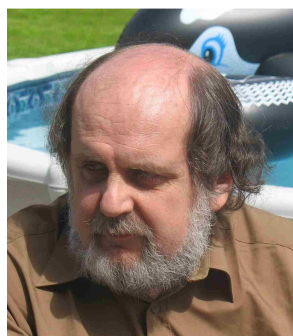
Vervoort Robert e.a, *"Antwerpen=Amerika, Red Star line, een nieuwe toekomst tegemoet"*, Pandora, Antwerpen, 2005.

NN, Landverhuizers, *"Antwerpen als kruispunt van komen en gaan"*, Pandora, Antwerpen 2002.

Journée, Marc, *"Go west", Een verhaal van Vlaamse immigranten naar Canada*, Snoecks, 2006.

Boek naar aanleiding van een tentoonstelling in Brugge en Beveren.

Verhelst Jan, *"Henri Verhelst (1868-1922) en Mathilde Braet (1864-1940) 100 jaar getrouwd"*, uitgegeven in eigen beheer, Mortsel 2002.

Mortsel, 21 februari 2007.

Jan Verhelst

Fortstraat 28,

2640 Mortsel, België

E-mail: jan.genealogy@scarlet.be

tel : 03/440.60.90